

Ytmiljödepartementet (fiktivt)

Promemorian Kalibrering av mätutrustning i offentlig sektor

Ytskyddsmyndigheten har tagit del av promemorian Kalibrering av mätutrustning i offentlig sektor (Ytm 2026/109) och yttrar sig enligt följande. Myndigheten har ett särskilt intresse av frågan eftersom glansmätning är ett av de instrument som används för att följa upp skyddet av ytor i offentliga lokaler.

Myndigheten välkomnar förslaget att kalibrering ska ske med spårbara referensnormaler och att kalibreringsintervallen ska dokumenteras. Myndigheten bedömer att det finns ett behov av gemensamma krav, eftersom mätningar från olika myndigheter i dag inte alltid går att jämföra. Rapport 2022:4 visade att medelglansen för offentliga ytor minskat från 41,3 GU år 2012 till 33,8 GU år 2022, och rapporten prövade flera möjliga förklaringar till minskningen utan att någon kunde bekräftas. Mätosäkerheten i jämförelserna behöver därför kunna följas upp.

Enligt 2 § i förslaget ska kalibrering göras minst en gång per år. Myndigheten anser att intervallet bör anges i förhållande till instrumentets användning och inte enbart i kalender. Ett instrument som används dagligen kan behöva kalibreras oftare än ett som används sällan, och promemorian bör ange en lägsta frekvens och låta verksamheten avgöra den faktiska.

Förslaget i 4 § om att referensplattan ska vara certifierad bör enligt myndighetens mening precisera vad certifieringen innebär. Myndigheten föreslår att promemorian hänvisar till en referensplatta som kalibrerats mot en nationell referens. Myndigheten noterar att den upphandling av glansmätare som pågår under 2026, med 14 instrument, redan ställer krav på kalibrering med certifierad referensplatta minst en gång per år, och att promemorians krav bör vara förenliga med det.

Enligt 6 § ska kalibreringsprotokollet sparas i tio år. Myndigheten föreslår att protokollet sparas i samma tid som verksamhetsutövarens egenkontroll enligt 4 kap. i YSFS 2019:4, så att det finns ett samlat underlag vid tillsyn.

För den offentliga sektorn innebär förslaget kostnader för kalibrering och dokumentation. Promemorian uppskattar kostnaden till cirka 4 000 kronor per instrument och år. Myndigheten anser att kostnaden är rimlig men vill peka på att den tillkommer ovanpå inköpskostnaden och att instrument som redan är i drift kan behöva kompletteras med referensplattor. Myndigheten föreslår att promemorian redovisar en övergångsperiod för befintliga instrument.

För myndigheten innebär förslaget att den bör publicera en förteckning över godkända referensplattor och att den kan behöva ge råd i enskilda frågor om kalibrering. Myndigheten lämnar dock inte råd i enskilda ärenden, och vägledningen bör därför hållas generell. Myndigheten föreslår att vägledningen publiceras på sajten och uppdateras vid behov.

Ytskyddsmyndigheten tillstyrker förslaget i huvudsak och förordar att de synpunkter som angetts ovan beaktas. Yttrandet har beslutats av generaldirektören Kerstin Wallgren efter föredragning av chefsjuristen Linnéa Forsberg.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Kerstin Wallgren. I den slutliga handläggningen har även överdirektören Lars-Göran Edfeldt deltagit. Föredragande har varit chefsjuristen Linnéa Forsberg.

Kerstin Wallgren

Linnéa Forsberg